

**Szt. változások a 2022. évi XLV. tv. alapján, a
2022-es üzleti év zárásának kiemelt
feladatai, kapott támogatások elszámolása,
céltartalék képzés számvitele**

**Botka Erika
osztályvezető PM
MSZSZE elnök**

Számviteli változások a 2022. évi XLV. tv. alapján

Társaságiadó-információkat tartalmazó jelentés (CBCR)

- ▶ a társaságiadó-információk egyes vállalkozások és fióktelepek általi közzététele tekintetében történő módosításáról szóló 2021/2101/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetése.
- ▶ A 750 millió eurót meghaladó bevétellel rendelkező multinacionális vállalkozásoknak külön jelentésben nyilvánosságra kell hozniuk a társasági adóval kapcsolatos információkat.
- ▶ az új közzétételi kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseket ***2024. június 22-én vagy azt követően kezdődő üzleti évre vonatkozóan kell először alkalmazni.***

A CBCR-hez kapcsolódó fogalom meghatározások

- ▶ Legfelső szintű anyavállalat: az a vállalkozás, amely elkészíti a legnagyobb vállalkozáscsoport összevont (konszolidált) pénzügyi kimutatásait.
- ▶ Összevont (konszolidált) pénzügyi kimutatások: valamely vállalkozáscsoport anyavállalata által készített pénzügyi kimutatások [a számviteli törvény szerint összevont (konszolidált) éves beszámoló], amelyekben az eszközöket és a forrásokat, a saját tőkét, a bevételeket és a költségeket (ráfordításokat) úgy kell bemutatni, mintha ezek a vállalkozások egyetlen vállalkozásként működnének.

A CBCR-hez kapcsolódó fogalom meghatározások

- ▶ Adójogrendszer: állam vagy az államtól különböző joghatóság, amely a társasági adó tekintetében adóügyi autonómiával rendelkezik.
- ▶ Önálló vállalkozás: olyan vállalkozás, amely nem képezi részét olyan vállalkozáscsoportnak, amelynek tagjait konszolidálásba bevonták.

A CBCR-hez kapcsolódó fogalom meghatározások

▶ Bevételnek tekintendő:

a) a számviteli törvény hatálya alá tartozó olyan vállalkozók esetében, amelyek nem alkalmazzák az IFRS-eket, a 72-73. § szerinti értékesítés nettó árbevétele, vagy a 6. § szerinti sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendeletek szerinti szokásos tevékenység bevétele;

b) az a) ponton kívüli egyéb vállalkozások esetében (ideértve az IFRS-eket alkalmazókat is) a pénzügyi kimutatások készítésének alapját képező pénzügyi beszámolási keret által meghatározott vagy annak értelmében vett, szokásos tevékenység árbevétele, vagy az ennek megfelelő bevétel.

CBCR jelentéstételre kötelezett vállalkozások

- ▶ számviteli törvény hatálya alá tartozó **legfelső szintű anyavállalat**,
- ▶ **önálló vállalkozás** amely nem minősül konszolidálásba bevont vállalkozásnak
- ▶ ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján az összevont (konszolidált) éves beszámoló vagy éves beszámoló szerinti **bevétele meghaladta a 275 000 millió forintot**, a két egymást követő üzleti év közül a későbbire vonatkozóan, illetve az azt követő üzleti évekre vonatkozóan

CBCR jelentéstételre kötelezett vállalkozások

- ▶ a valamely *uniós tagállam jogának a hatálya alá nem tartozó* legfelső szintű anyavállalat, valamint önálló vállalkozás *számviteli törvény szerinti fióktelepe* köteles a *legfelső szintű anyavállalatra, valamint önálló vállalkozásra* vonatkozóan közzétenni az említett két egymást követő üzleti év közül a későbbire vonatkozóan, illetve az azt követő üzleti évekre vonatkozóan

CBCR jelentéstételre kötelezett vállalkozások mentesülése

- ▶ Nem kell társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést készíteniük azoknak a legfelső szintű anyavállalatoknak (azok konszolidálásba bevont kapcsolt vállalkozásainak), valamint önálló vállalkozásoknak, amennyiben az ilyen ***vállalkozások, ideértve a fióktelepeiket is, kizárólag Magyarország területén – és más adójogrendszerben nem – telepedtek le, illetve rendelkeznek állandó üzletviteli hellyel vagy állandó üzleti tevékenységgel.***

CBCR jelentéstételre kötelezett vállalkozások mentesülése

- ▶ Nem kell társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést készíteniük a számviteli törvény szerinti legfelső szintű anyavállalatoknak, valamint önálló vállalkozásoknak, amennyiben az ilyen vállalkozások vagy azok konszolidálásba bevont kapcsolt vállalkozásai a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 89. cikkével összhangban jelentést tesznek közzé, amely jelentés magában foglalja a számviteli törvény szerinti információkat valamennyi tevékenységükre vonatkozóan, és a legfelső szintű anyavállalatok esetében a konszolidálásba bevont valamennyi kapcsolt vállalkozás valamennyi tevékenységére vonatkozóan.

CBCR jelentéstételre kötelezett vállalkozások mentesülése

- ▶ Mentесül a kötelezettség alól a legfelső szintű anyavállalat, az az önálló vállalkozás, amelynek az utolsó két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján az éves beszámoló szerinti bevétele nem haladta meg a 275 000 millió forintot.

CBCR jelentés tartalma

- ▶ a legfelső szintű anyavállalat vagy az önálló vállalkozás neve,
- ▶ az érintett üzleti év,
- ▶ a jelentés összeállításához alkalmazott pénznem; és
- ▶ adott esetben a legfelső szintű anyavállalatnak az érintett üzleti évre vonatkozó összevont (konszolidált) éves beszámolójában a konszolidálásba bevont valamennyi olyan kapcsolt vállalkozásának a jegyzéke, amelyek az Unióban vagy az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek felülvizsgált európai uniós jegyzékéről szóló tanácsi következtetések I. és II. mellékletében foglalt adójogrendszerekben letelepedettek,

CBCR jelentés tartalma

- ▶ a tevékenységeinek rövid bemutatása;
- ▶ a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai állományi létszáma;
- ▶ a bevételek – ideértve a kapcsolt felekkel lebonyolított ügyleteket is – a következők szerint:
 - értékesítés nettó árbevétele; egyéb bevételek; részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek; befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek; egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek; pénzügyi műveletek egyéb bevételei, vagy

CBCR jelentés tartalma

- a pénzügyi kimutatások készítésének alapját képező pénzügyi beszámolási keret (ideértve az IFRS-eket is) által meghatározott vagy annak értelmében vett bevételek, az értékmódosítások és a kapcsolt vállalkozásoktól kapott osztalékok nélkül.

- ▶ adózás előtti eredmény (nyereség vagy veszteség),
- ▶ a tárgyévben fizetendő társasági adó összege,
- ▶ a megfizetett társasági adó összege pénzforgalmi alapon, amely magában foglalja a vállalkozáscsoporton belüli vállalkozásoknak és fióktelepeknek teljesített kifizetések tekintetében más vállalkozások által megfizetett forrásadót is,

CBCR jelentés tartalma

- ▶ a felhalmozott adózott eredmény összege, amely az előző üzleti évekből és az adott üzleti évből származó adózott nyereség összege, mely felosztásáról még nem döntöttek.
- ▶ fióktelepeket illetően azon vállalkozás felhalmozott nyereségeiről van szó, amely a fióktelepet létrehozta.
- ▶ a jelentést egységes formanyomtatvány és géppel olvasható elektronikus beszámolási formátumban kell elkészíteni. Az egységes formanyomtatványt és az elektronikus beszámolási formátumokat az Európai Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén fogja megállapítani.

Nyilvánosságra hozatal, közzététel és hozzáférhetőség, megőrzés

- ▶ a jelentést az összevont (konszolidált) éves beszámolóval vagy éves ***beszámolóval egyidejűleg*** kell a számviteli törvény 153-154/B. § szerint letétbe helyezni és közzétenni.
- ▶ a jelentést a vállalkozás ***internetes honlapján*** is elérhetővé kell tenni.
- ▶ a jelentést ***legalább 8 évig kell megőrizni.***

Kiválás esetén alkalmazandó értékhatarok számítása

- ▶ a jogelőd nélkül alapított vállalkozóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni (beszámoló típusa, könyvvizsgálati kötelezettség), azaz
- ▶ a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az éves nettó árbevétel adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható éves nettó árbevételt és - ha van - a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) nettó árbevételét kell figyelembe venni.

Egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményben lévő vagyoni részesedés kimutatása

- ▶ a számviteli törvény eddig hatályos előírása az intézményi formában működő szervezetekben lévő vagyoni részesedést nem tekinti tulajdoni részesedésnek.
- ▶ a javaslat rendelkezik arról, hogy az egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményekben lévő vagyon is ***kimutatásra kerüljön tulajdoni részesedésként***, azzal, hogy – az egyszerűsítés érdekében – lehetővé teszi a tulajdonolt intézmény legutolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőke értékének megfelelő értékelését.

Egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményben lévő vagyoni részesedés kimutatása

- ▶ ***a módosításhoz átmeneti rendelkezés is kapcsolódik, mely szerint***
- ▶ ***a törvény új előírásának első alkalmazásakor a könyvekben értékkel **ki nem mutatott** egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményben lévő **tulajdoni részesedést azt a tulajdonolt intézmény legutolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőke értékének szerinti értéken kell a könyvekbe felvenni a saját tőkével** (a tőketartalékkal, illetve az annak megfelelő saját tőke elemmel) **szemben.*****

Pénzügyi lízing miatti kötelezettség bemutatása a mérlegben

- ▶ az egyértelmű jogalkalmazás elősegítése érdekében a javaslat előírja, hogy a hosszú lejáratú kötelezettségek között kimutatott pénzügyi lízing tartozás ***mérlegfordulónapot követő üzleti évben esedékes törlesztő részletét*** – a kötelezettségekre vonatkozó általános előírásoknak megfelelően – ***a rövid lejáratú kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.***

Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletére vonatkozó előírás kiegészítése

- ▶ uniós számviteli irányelvi előírások alapján az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozóknak csak néhány információt kell megadniük a kiegészítő mellékletben.
- ▶ ugyanakkor vannak olyan választási lehetőségek, amelyek szorosan összefüggnek az adózással [pl.: a törvényi előírásoktól eltérő számviteli elszámolás választása ***a számviteli törvény 4. § (4) bekezdése alkalmazásával***], és amelyek esetében azokról, az általános előírások szerint indokolt a kiegészítő mellékletben információt adni.

Pótbefizetésre vonatkozó előírások pontosítása

- ▶ A hatályos törvényi előírások a pótbefizetésre vonatkozó rendelkezésekben gazdasági társaságot nevesítenek, mint alkalmazót, miközben a Ptk. a szövetkezetek esetében is lehetővé teszi a pótbefizetés intézményének alkalmazását.
- ▶ a javaslat ennek megfelelően a pótbefizetésre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazók körét kiterjeszti a vállalkozóra, amely magában foglalja a gazdasági társaság mellett többek között a *szövetkezetet* is.

A vagyonszerzésről szóló törvény szerinti eredménytartalékokra vonatkozó előírás kiegészítése

- ▶ a hatályos törvényi előírások rendelkeznek arról, hogy átalakulás esetén a vagyonszerzésben mely tételekkel változhat a jogelődnél kimutatott eredménytartalék összege a jogutódra vonatkozóan.
- ▶ e rendelkezéseket a javaslat kiegészíti az időközben végrehajtott eredménytartalékokot érintő törvényi változásokkal. Így eredménytartalékokot érint az ***átalakulás miatti adóra képzendő tartalék összege, illetve a korábbi pótbefizetés elengedésének*** eredménytartalékban történő elszámolása.

Létszám fogalom egyértelműsítése

- ▶ az elmúlt időszakban a törvényi előírásokban egységesítésre került a beszámoló típusát, valamint a könyvvizsgálati kötelezettséget meghatározó értékhatároknál figyelembe veendő létszámfogalom.
- ▶ ugyanakkor annak értelmezése a gyakorlatban további kérdéseket vetett fel, ezért a javaslat egyértelművé tenni, hogy az egységesített *„átlagos létszám”* alatt az *„átlagos statisztikai állományi létszám”-ot kell érteni.*

Fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására vonatkozó előírás módosítása

- ▶ a várható támogatások időbeli elhatárolása során, egyszerűsítési okokból a javaslat kimondja, hogy arra csak a támogatások terhére ***már elszámolt költségek (ráfordítások) mértékéig kerüljön sor (azaz nem a teljes várható összeget kell előírni).***
- ▶ következmény: a mérlegfőösszeg csökkenni fog

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ 2022. január 1-jén üzembe helyeztek egy gyártósort, bruttó értéke 120 millió Ft, használati idő 10 év, maradványérték 20 millió Ft. A fejlesztési támogatás első részlete - 40 millió Ft - 2023. március 5-én folyik be, a második részlet 2024. január 3-án folyik be, ami 20 millió Ft.

- ▶ Megoldás:

A gyártósor éves terv szerinti értékcsökkenésének a meghatározása: $(120 \text{ millió Ft} - 20 \text{ millió Ft}) : 10 = 10 \text{ millió Ft}$

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ Tekintettel a gyártósor aktiválására, a vállalkozás 2022-es üzleti évben el szeretné számolni a várható támogatás arányos összegét, azaz az 60 millió Ft arányos részét (mivel a számviteli törvény új szabályát a 2022-es üzleti évre is lehet alkalmazni).
- ▶ Az eszköz 2022. január 1-jei bruttó értéke 120 millió Ft, így a támogatási arány a következő: 60 millió Ft:120 millió Ft = 50%. Tárgyévre jutó arányos támogatás összege (tárgyévben elszámolt költség x támogatási aránnyal): 10 millió Ft x 50% = 5.000eFt.

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ [Megjegyzés: ebben az esetben a támogatási arány számításánál azt kell figyelembe venni, hogy mennyi a várható támogatás elszámolásakor a tárgyi eszköz bruttó értéke, mert ez a bruttó érték fog a jövőben valamilyen jogcímen veszteségként megjelenni.]
- ▶ Így a használati idő alatt a fejlesztési támogatás elszámolása a következőképpen alakul:

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

▶ 2022. év:

A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása:

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

Várható támogatási összeg elszámolása évvárlat keretében:

T 39. Aktív időbeli elhatárolások 5 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ *2023. év:*
- ▶ A befolyt fejlesztési támogatás elszámolása befolyáskor:

T 384. Elszámolási betétszámla 40 millió Ft

 K 96. Egyéb bevételek 40 millió Ft

[Kapcsolódó tételek: A befolyt fejlesztési támogatás erejéig az aktív időbeli elhatárolása feloldása

T 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

 K 39. Aktív időbeli elhatárolás 5 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ A támogatás időbeli elhatárolása halasztott bevételként

T 96. Egyéb bevételek 35 millió Ft

K 483. Halasztott bevételek 35 millió Ft]

A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása:

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

- ▶ A támogatás értékcsökkenéssel arányos részének a feloldása:

T 483. Halasztott bevételek 5 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása:

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

 K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

- ▶ A támogatás értékcsökkenéssel arányos részének a feloldása:

T 483. Halasztott bevételek 5 millió Ft

 K 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ *2025-2031. években:*
- ▶ A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása:

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

- ▶ A támogatás értékcsökkenéssel arányos részének a feloldása:

T 483. Halasztott bevételek 5 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására új szabály szerint

- ▶ Így 2031. év végén a 483. Halasztott bevételek főkönyvi számla záró állományában megmarad a 20 millió Ft-os maradványértékre jutó 10 millió Ft támogatás, mely a maradványértékre jutó 50%-os arányú támogatás. Ez a halasztott bevétel akkor kerül majd feloldásra, amikor a 20 milliós maradványértékből veszteség (költség, ráfordítás) fog keletkezni (pl. továbbhasználják a tárgyi eszközt és terv szerinti értékcsökkenési leírást fognak elszámolni utána, vagy eladják, selejtezik a tárgyi eszközt).

Egyebek

- ▶ a javaslat rendelkezik arról, hogy az éves beszámolóját, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámolóját ***az IFRS-ek szerint összeállító vállalkozónak is alkalmaznia kell a kormányok részére fizetett összegekről szóló jelentésre vonatkozó előírásait, valamint a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentésre vonatkozó előírásait.***
- ▶ korengedményes nyugdíjra vonatkozó rendelkezések – elévülés miatt - törlésre kerülnek

Könyvvizsgálói jelentésre vonatkozó előírások

- ▶ a javaslat a társaságiadó-információkról szóló jelentéssel összefüggésben ***a könyvvizsgáló nyilatkozatát követeli meg*** a könyvvizsgálói jelentésben arra vonatkozóan, hogy az üzleti évben a megelőző üzleti évre vonatkozóan a vállalkozás köteles volt-e társaságiadó-információkról szóló jelentést közzétenni, és ha igen, akkor a társaságiadó-információkról szóló jelentést az ide vonatkozó előírásokkal összhangban tették-e közzé.

Könyvvizsgálói jelentésre vonatkozó előírások

- ▶ a független könyvvizsgálói jelentésnek tartalmaznia kell könyvvizsgáló éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz adott, a könyvvizsgálói záradékbán vagy a záradék megadásának elutasításában kifejezett véleményét, határozott álláspontját arról, hogy a vállalkozó beszámolója megbízható és valós képet ad-e a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az alkalmazott beszámolási szabályrendszerben foglaltaknak megfelelően, továbbá hogy adott esetben, ***a vállalkozó beszámolója megfelel-e az egyéb jogszabályoknak.***

Hatálybaléptetés

- ▶ a módosítások – a CBCR kivételével – 2023. január 1-jével léptek hatályba,
- ▶ azokat a 2023-ban induló üzleti évben kell először alkalmazni,
- ▶ azonban a 2022-es üzleti évre is alkalmazhatóak.

2022-es üzleti év zárásának kiemelt feladatai

Koronavírus, háború hatásainak számviteli kezelése

- ▶ új tevékenységek indítása (online kereskedelem, stb.)
= alapítás-átszervezés költségének minősül, így el lehet dönteni, hogy aktiválja-e vagy sem a cég a felmerült költségeket
- ▶ a termelő tevékenységek időszakos leállítása
= terv szerinti értékcsökkenés megváltoztatásának lehetősége, az állásidőre elszámolt terv szerinti értékcsökkenés nem lehet a közvetlen önköltség része
= állásidőre fizetett bér szintén nem lehet a közvetlen önköltség része
= dolgozó elbocsátások miatti végkielégítés szintén nem lehet a közvetlen önköltség része, kötelező céltartalék képzés van rá

Koronavírus, háború hatásainak számviteli kezelése

- ▶ Felfüggesztett hitelkamatokat az általános szabályok szerint el kell számolni (a jogszabály csak a fizetési kötelezettséget halasztotta el)
- ▶ Vállalkozás folytatásának az elve fennáll-e (ha nem, akkor a kiegészítő mellékletben külön információkat megadni)
- ▶ Ha kellett a járvány, háború miatt számviteli politikát módosítani, akkor a kiegészítő mellékletben be kell mutatni
- ▶ Ha a 2022-es év adatai a 2021-es üzleti évvel nem összehasonlíthatóak a járvány, a háború miatt, akkor a kiegészítő mellékletben be kell mutatni

Időbeli elhatárolások

- ▶ Az összemérés elve szerint az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől (felfüggesztett kamatokra is igaz!!)
- ▶ A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

Időbeli elhatárolások

- ▶ A számviteli törvény előírása szerint az ügyleteket a ***szerződés szerinti teljesítés időpontjára vonatkozóan kell elszámolni*** (a szerződés szerinti teljesítés a szerződő felek megállapodásán alapul).
- ▶ A ***számla kiállítása mikor történik az nem számít*** (nem számlázott szállítót is kezelünk számvitelben).
- ▶ A szerződés szerinti teljesítéssel elszámolt költségek, bevételek azonban nem mindig az adott üzleti év bevételeihez, költségeihez kapcsolódnak, ezért szükséges azok időbeli elhatárolása.

Időbeli elhatárolások

- ▶ A gazdasági események *szerződés szerinti teljesítésétől az áfa törvény szerinti teljesítési időpont eltérhet.*
- ▶ Amennyiben a szerződés szerinti teljesítés megvalósul, akkor azokat a gazdasági eseményeket követelések és kötelezettségek között kell állományba venni, függetlenül attól, hogy az áfa törvény szerinti teljesítés a mérlegfordulónapot követő időszakra esik (ezeket a gazdasági eseményeket ezért nem lehet az időbeli elhatárolások között kimutatni).

Időbeli elhatárolások

- ▶ A számviteli elszámolást – azaz a szerződés szerinti teljesítést - ebből következően nem befolyásolja, hogy a számlát pl. 2022. decemberében vagy 2023. januárjában állították ki. Így például a 2022. decemberi fogyasztásról szóló közüzemi díjakat (villany, gáz, víz), a december havi telefondíjat, a december havi bérleti díjat mind a két félnél 2022. évre, mint ***vevőkövetelés és szállítói tartozás el kell számolni***, függetlenül attól, hogy a számlát például 2023. januárban állították ki és az áfa teljesítési időpontja is 2023. január hó.

Időbeli elhatárolások

- ▶ Amennyiben a számlák áfa tv. szerinti teljesítési időpontja pl. 2023. január, akkor 2022. évben a fizetendő és levonható áfát technikai számlán lehet kimutatni, ekkor nem kerülnek a 466-os, 467-es főkönyvi számlákon elszámolásra
- ▶ Ezen számlák fizetendő, levonható áfáját 2022. évben az egyéb követelések és egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között lehet kimutatni (erre célszerűen a 36-os és a 47-es számlacsoportban lehet számlát nyitni)

Időbeli elhatárolások

- ▶ Ezt az áfát az áfa teljesítés időszakában kell az áfa bevallásban szerepeltetni, és ekkor kerül a fizetendő és levonható áfa a 36-os és 47-es számlacsoportból átvezetésre a 466-os, 467-es számlákra.
- ▶ Másik megoldás: a 466-os, 467-es számlákra szerződés szerinti teljesítéskor elszámolásra kerül az áfa, de az áfa analitikából le lehet válogatni, az adott időszak áfa bevallásához szükséges áfa tv. szerinti számlákat (ez a módszer megnehezíti az egyeztetési munkákat).

Időbeli elhatárolások

- ▶ Amennyiben a számlázott időszak nem a mérlegfordulónaphoz igazodik - mert például a telefonszámla a 2022. december 15. - 2023. január 15-e közötti forgalmat tartalmazza -, akkor a számlát 2023. január hóban kell a vevőkövetelések és szállítói tartozások között kimutatni, viszont a 2022. december 15. - 2022. december 31. közötti időszakot illető/terhelő árbevétel/ költséget mind a két félnél az időbeli elhatárolások között el kell számolni.

Mérlegfordulónapi értékelések

Követelések értékvesztése

- ▶ Egyedi minősítés (adóst kell minősíteni és nem a számlákat):
 - mérlegkészítéskori adatok alapján
 - fordulónapon fennálló, mérlegkészítésig be nem folyt követeléseknél
 - Korosítási listák problémája

T 86. Egyéb ráfordítások – K 318. Vevők értékvesztése

T 318. Vevők értékvesztése – K 96. Egyéb bevételek

Csak mérlegfordulónapon lehet elszámolni, évközi gazdasági esemény nem lehet

Kis összegű követelések értékvesztése

- ▶ A kisösszegű követelések közé besorolt követelések esetében az értékvesztés megállapítása a csoportba besorolt összes követelésre vonatkozik, azaz ***a csoport fizetőképességét, illetve fizetéseképtelenségét kell minősíteni.***
- ▶ Ebben az esetben – mivel egyedileg nem az adós kerül minősítésre – a ***becslési módszertant kell szabályozni.*** (Pl. ilyen becslési módszer lehet, hogy a megelőző két-három üzleti év kisösszegű követeléseinek befolyási átlagszámai alapján történik az értékvesztés képzése, illetve visszaírása.)

Készletek értékelése

- ▶ Piaci érték alakulása (értékvesztésnél figyelembe kell venni a piaci árak alakulását is)
- ▶ Tartós, jelentős értelmezése
- ▶ Figyelembe kell venni azt is, hogy a piaci érték véglegessé válik (következő év értékesítési árai, vagy a mérlegkészítés időpontjáig tényleges értékesítés árai)
- ▶ Értékvesztés elszámolásánál figyelembe kell venni még: szállítási feltételek, szabványok előírásait, minőségi feltételeket, rendeltetésének nem felel meg, megrongálódott, stb.

Terven felüli értékcsökkenés

- ▶ Ha az adott tárgyi eszközt nem használják a vállalkozási tevékenység során, fontos annak az ismerete, hogy azt mióta nem használják!
- ▶ Ha egy éven túl már nem használták a vállalkozási tevékenységhez, akkor a forgóeszközök közé (készlet) át kell sorolni piaci értéken.
- ▶ Kivezetés előtt azonban meg kell állapítani a feleslegessé vált tárgyi eszköz piaci értékét. A *piaci érték* jellemzően az adott tárgyi eszköz *hulladék-, illetve haszonanyag-értéke, illetve várható eladási ára.*

Terven felüli értékcsökkenés

- ▶ részleges (*éven belüli*) *leállások* esetében használati körülményváltozás következik be,
- ▶ részlegesen nem használt tárgyi eszköz hasznos élettartama megnőhet
- ▶ ez utóbbi esetben *az amortizációs politika módosításával* csökkenthető az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés összege (változik a használati idő és maradványérték is változhat)

Értékpapírok, részesedések értékvesztése

Kamatozó értékpapírok értékvesztése

Kamatozó értékpapírok piaci értékének meghatározása során figyelembe kell venni:

- ▶ az értékpapír felhalmozott kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,
- ▶ az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a kibocsátó a lejáratkor a névértéket és a halmozott kamatot ki tudja-e fizetni, illetve milyen mértékben tudja majd kifizetni.

Kamatozó értékpapírok értékvesztése

- ▶ a hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú (éven belüli, illetve egy éves lejáratú) értékpapír beszerzési értéken (a vételár részét képező kamattal csökkentett vételáron) értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti.
- ▶ Devizás értékpapírnál az értékvesztés összegét, illetve az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva elszámolni, majd utána kell a mérlegfordulónapi devizás átértékelés árfolyamváltozását megállapítani.

Kamatozó értékpapírok értékvesztése

- ▶ Amennyiben a kamatozó értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.
- ▶ *Az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket*, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke *nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét*.

Részesedések értékvesztése

A részesedés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- ▶ a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- ▶ a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- ▶ a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt.

Devizás befektetés esetén a számviteli törvény 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított Ft értéken.

Részesedések értékvesztése

A piaci érték meghatározásának módszere, a tartósság feltételei:

- ▶ *Tőzsdén jegyzett részesedések (részvények) esetén tőzsdei árfolyam alapján:*

ha az értékpapír tőzsdei árfolyama a mérlegkészítés időpontját megelőzően legalább egy éven túl alacsonyabb a könyv szerinti értéknél, vagy a piaci trendek alapján várhatóan egy éven túl alacsonyabb lesz az ár, vagy mérlegkészítés időpontjáig ismert az eladási ár, amely ár alacsonyabb a könyv szerinti értéknél.

Részesedések értékvesztése

- ▶ *Tőzsdén kívül, elismert piacon forgalmazott részesedések esetén a tőzsdén kívüli elismert árfolyam alapján:*

= OTC árfolyam figyelembevételével, ha a részesedés értékesítési (átlag) árai, árajánlatok a mérlegkészítés időpontját megelőzően legalább egy éven túl alacsonyabbak a könyv szerinti értéknél, vagy mérlegkészítés időpontjáig ismert az eladási ár, amely ár alacsonyabb a könyv szerinti értéknél.

Részesedések értékvesztése

Tőzsdén nem jegyzett, elismert piacon nem forgalmazott részesedések esetén:

- ▶ a kibocsátó piaci megítélése a mérlegkészítést megelőző egy évben romlott,
- ▶ a kibocsátó fizetéseképtelensége, ellene indított csőd- vagy felszámolási eljárás esetén (ha a mérlegkészítés időpontjáig az eljárás elindult és a megszűnéskor várhatóan a befektetés könyv szerinti értéke a felszámoló vagy más illetékes személy nyilatkozata nem térül meg).

Részesedések értékvesztése

- ▶ *a kibocsátó megelőző két üzleti éve mérlegének saját tőke/jegyzett tőke aránya* alacsonyabb mind a két évben a részesedés könyv szerinti értékénél.
- ▶ Amennyiben a kibocsátó saját tőkevesztése csak egy évben következett be, bármekkora is a tőkevesztés, a tartósság feltétele önmagában nem teljesül, ezért ebben az esetben nem lehet értékvesztést elszámolni.
- ▶ Értékvesztés elszámolásánál figyelembe kell venni, ha a piaci érték csökkenése véglegesség válik (pl. a részesedésre a mérlegkészítés időpontjáig opciós eladási szerződést kötöttek, melyben az eladási ár alacsonyabb a könyv szerinti értéknél (le kell értékelní a részesedést)

Részesedések értékvesztése

- ▶ Ha a kibocsátó a jegyzett tőkén felüli saját tőke (tőketartalék, eredménytartalék) javára jegyzett tőkét szállít le, ezáltal a tulajdonosnál a részesedés névértéke csökken, önmagában ez az értékvesztés elszámolását nem alapozza meg.
- ▶ Ha a jegyzett tőke leszállítása veszteségrendezés céljából következik be, a tulajdonosnál akkor lehet a részesedésre értékvesztést elszámolni, ha tartósan a saját tőke/jegyzett tőke aránya alacsonyabb mind a két évben (a tárgyévben és a tárgyévet megelőző üzleti évben is) a részesedés könyv szerinti értékénél, illetve ha a piaci érték csökkenése véglegessé válik.

Részesedések értékvesztése

- ▶ *Részesedést értékelni* a saját tőke/jegyzett tőke arány alapján a *tulajdonos által elfogadott beszámoló (esetleg közbenső mérleg) alapján lehet*. Így a tárgyévi beszámoló összeállítása során a kibocsátó tárgyévi beszámolója akkor használható fel, ha azt a kibocsátó tulajdonosai a mérlegkészítés időpontjáig elfogadták.
- ▶ az értékvesztés összegét, az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, akkor azt a nyilvántartási devizaárfolyamon kell forintra átszámítva elszámolni. Ezt követően kell a mérlegfordulónapi árfolyamváltozás hatását megállapítani és elszámolni.

Devizás tételek kötelező átértékelése

Mire vonatkozik:

- ▶ Részesedés, értékpapír, követelések és ezek értékvesztései
- ▶ Pénzeszközök
- ▶ Időbeli elhatárolások (követelés és tartozás jellegűeknél)
- ▶ Kötelezettségek

Nem vonatkozik: saját tőke, immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek (ezek mindig a beszámoló pénznemében meghatározottak)

Devizás tételek kötelező átértékelése

Átértékelés módszere

- ▶ Egyedi értékelés
- ▶ vevő-szállítói számlákat is egyedileg kell értékelni, összevont értékelés nem alkalmazható
- ▶ Értékvesztést is át kell értékelni
- ▶ Ha *az összevont átértékelési egyenleg veszteség*, akkor Forgóeszközhitel és beruházási hitel árfolyamvesztesége saját döntés alapján elhatárolható:
 - ha devizakészlettel nem fedezett
 - árfolyamnyereséggel nem ellentételezett

Devizás tételek kötelező átértékelése

Ha elhatárolásra kerül az árfolyamveszteség

- ▶ Kötelező céltartalékot képezni (arányszám hitelfelvételtől eltelt időtartam vagy beruházás aktiválástól eltelt időtartam/hitel teljes futamidő)
- ▶ Kötelező eredménytartalékból lekötött tartalék képzése (elhatárolt árfolyamveszteség és a céltartalék különbözetében)
- ▶ *Ha 2022. év végén a hiteleknél veszteség lesz és a korábbi év(ek)ben döntöttek az elhatárolásról az adott hitelnél, akkor most is el kell határolni!*

Példa az árfolyamveszteség elhatárolására

- ▶ A társaság 2022. január 31-jén gépberuházáshoz felvett 5 éves lejáratú euró-hitelt 1 millió euró összegben. Törlesztés minden év január 31-én történik a felvett hitel egyötöde összegében. A társaság MNB árfolyamot választott a devizás ügyletek forintosítására. Így az euró árfolyama 2022. január 31-jén 350 Ft/euró, 2022. december 31-én 400 Ft/euró. A társaság számviteli politikájában úgy döntött, hogy a beruházási hitel mérlegfordulónapi átértékeléséből adódó nem realizált árfolyamveszteséget időbelileg elhatárolja. A gépberuházást 2022. március 31-én aktiválták. A gép használati idejét 8 évben állapították meg.

Példa megoldása:

- ▶ Az euró-hitel forintértéke 2022. január 31-jén 350.000 eFt, december 31-én 400.000 eFt (mivel mérlegfordulónapig hiteltörlesztés nem volt). Az átértékelési különbözet így 50.000 eFt, amelyet a társaság időbelileg elhatárol (feltételezzük, hogy az árfolyamveszteség árfolyamnyereséggel nem ellentételezett és devizakészlettel nem fedezett).
- ▶ Céltartalék képzés a 2022. március 31-ei aktiválás miatt (a beruházás aktiválásától eltelt időtartamot kell a hitel figyelembe vehető futamidejéhez viszonyítani, mert a gép használati ideje hosszabb, mint a beruházási hitel futamideje):
9 hó/60 hónap arányában: 15 %,

Példa megoldása:

így a céltartalék összege $50.000 \text{ eFt} \times 15\% = 7.500 \text{ eFt}$

- ▶ Lekötött tartalék képzése (elhatárolt veszteség és a céltartalék különbözetében): $50.000 \text{ eFt} - 7.500 \text{ eFt} = 42.500 \text{ eFt}$.
- ▶ *Számlaösszefüggések:*

Az árfolyamveszteség elszámolása

T 876. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása	50.000 eFt
K 444. Beruházási hitel devizában	50.000 eFt

Az árfolyamveszteség időbeli elhatárolásának elszámolása

Példa megoldása:

T 39. Aktív időbeli elhatárolások (halasztott ráfordítások)	50.000 eFt
K 876. Pénzügyi műveletek egyéb ráf.	50.000 eFt
A céltartalék képzésének elszámolása	
T 86. Egyéb ráfordítások	7.500 eFt
K 424. Egyéb céltartalékok	7.500 eFt
A lekötött tartalék képzésének elszámolása	
T 413. Eredménytartalék	42.500 eFt
K 414. Lekötött tartalék	42.500 eFt

Lekötött tartalék

- ▶ lekötés az eredménytartalékból saját döntés vagy Szt. alapján (fedezetbiztosítás)
 - fejlesztési tartalékképzése
 - visszavásárolt saját részvények, saját részesedések visszavásárlási (könyv szerinti) értéke
 - alapítás-átszervezés aktivált értéke
 - kísérleti fejlesztés aktivált értéke

Az Szt. szerint kötelező lekötést akkor is el kell számolni, ha emiatt az eredménytartalék negatív lesz.

Követelések értékelése

(behajthatatlan követelések)

- ▶ bizonylatoknak mérlegkészítés időpontjáig kell rendelkezésre állni
- ▶ végrehajtás során nincs fedezet (végrehajtó nemleges jegyzőkönyve) a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett (aláírt megállapodás)
- ▶ a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

Követelések értékelése

(behajthatatlan követelések)

- ▶ a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- ▶ eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (végrehajtás illetéke, fizetési meghagyás illetéke, bírósági eljárás illetéke ügyvédi díj, közjegyzői díj, végrehajtói díj)

Követelések értékelése

(behajthatatlan követelések)

- ▶ az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel (cégkivonat, visszajött levélküldemény)
- ▶ bíróság előtt érvényesíteni nem lehet (felszámolásnál, kényszertörlésnél be nem jelentett követelés)
- ▶ a hatályos jogszabályok alapján elévült.
- ▶ *évközi gazdasági esemény is lehet*
- ▶ Társasági adóalap: utolsó két jogcím társasági adóalap növelőt tétel
- ▶ ***Behajthatatlan követelésre visszakapott áfa egyéb bevétel (nincs önrevízió lezárt üzleti évekre)***

Osztalék jóváhagyás szabályai

- ▶ *Számviteli tv. és az adótörvények szerint sincs az eredménytartalék bevonásának sorrendje (pl. kivás adóalanyoknál és az Eva-ból, KATA-ból visszatérteknél is érdekes lehet az eredménytartalék felhasználási sorrend!!)*
- ▶ Számviteli elkülönített nyilvántartás kell a különböző eredménytartalékokról!!

Osztalék jóváhagyása

▶ az osztalék fizetéséről a beszámoló elfogadásakor lehet dönteni

= határozatot kell hozni az adózott eredmény felosztásáról

= az *adózott eredmény és eredménytartalék együtteséből* lehet, de legfeljebb a kifizethető összegben

Azonban a mérlegkészítés időpontjáig jóváhagyott osztalékot is figyelembe lehet venni fedezetként!

Osztalék jóváhagyása

- ▶ osztalékelőleg fizetése a közbenső mérleg alapján
- ▶ a kifizetett osztalékelőleg követelés (T 355 – K 381, 384)
- ▶ a jóváhagyott osztalék kötelezettségként kerül előírásra (T 413 – K 4792),
- ▶ de abba beszámításra kerül az osztalékelőleg miatti követelés az osztalék jóváhagyásakor (T 4792 – K 355)

Kapott (járó) osztalék

- ▶ *a mérlegfordulónapig befolyt, járó osztalékot lehet elszámolni bevételként*
- ▶ azonos üzleti év esetén egyforma a tulajdonos és a tulajdonolt cég elszámolása

Kapott támogatások elszámolása

Nem minősül támogatásnak

- a kapott engedmény (számlázott, nem számlázott)
- a konkrét megrendelés ellenértéke (támogatás ellenében termék, szolgáltatás nem adható)

árbevételeként kell elszámolni

a támogató a támogatottal szemben követelményeket támaszt (pl. önkormányzat nonprofit kft-je az önkormányzati feladatokat látja el, erre kap támogatást, OEP árkiegészítés)

- a kapott kölcsön (kötelezettségként kell kimutatni)
- a pótbefizetés (lekötött tartalékba kell elszámolni)

Támogatási előlegek

- kötelezettségként kell kimutatni, mint más kapott előleget
- csak, ha véglegessé válik, akkor jelenhet meg bevételként, saját tőke növekedéseként
- véglegessé válik, ha a támogatott az előleggel elszámol (mérlegkészítés időpontjáig kell elszámolni, hogy adott üzleti évben bevételbe, saját tőkébe elszámolható legyen)

Támogatás megelőlegezése hitelből

a hitelt kötelezettségként kell kimutatni

Fejlesztésre kapott támogatások

Lehetnek:

- pénzben folyósított támogatások
- eszközben kapott támogatás
- elengedett kötelezettség
- átvállalt tartozás

Pénzben kapott támogatások:

- befolyhatnak egy összegben vagy részletekben
- aktiválás előtt, vagy után

Tőketartalékba kerülő támogatások

Jogsabályi rendelkezés alapján lehet

- ▶ az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló beruházásokhoz kapott fejlesztési támogatások [55/2019. (XII. 10.) AM rendelet]
- ▶ ***Mérlegfordulónapig befolyt támogatást lehet elszámolni***

Tőketartalékba kerülő támogatások

- ▶ Amennyiben a támogatást feltételekhez kötötten folyósították, akkor ezzel egyidejűleg a támogatás összegét ***lekötött tartalékba*** kell helyezni (pl. 5 éves üzemeltetési feltételnél 5 évig van lekötés)
- ▶ Lekötött tartalék a visszafizetendő összeg erejéig és a feltétek teljesítéséig van
- ▶ A vállalkozás amennyiben a támogatási feltételeket nem teljesíti, akkor a támogatás egy részét, vagy egészét vissza kell fizetnie. Ezen támogatások ***visszafizetése tőketartalék terhére*** történik, pénzügyi rendezéskor

Fejlesztésre kapott támogatások

- ▶ ***A számviteli törvény fő szabálya alapján csak és kizárólag akkor lehet a fejlesztésre kapott támogatásokat elszámolni, amikor azok pénzügyileg befolytak.***
- ▶ ***Azonban egyre jellemzőbb az előleg alapú finanszírozás és az utólagos, akár több év elteltét követő elszámolás (a kapott előleget azonban nem lehet bevételként elszámolni, azt kötelezettségként kell kimutatni mindaddig, míg az előleggel el nem számolnak).***

Fejlesztésre kapott támogatások elszámolásában bekövetkező változás

- ▶ ***Az összemérés elvének érvényesülése érdekében a törvénymódosítás új előírása - a támogatási feltételek szerint megvalósuló fejlesztéseknél - lehetővé teszi a dokumentáltan várható támogatási bevételek aktív időbeli elhatárolásának a lehetőségét, a már elszámolt költségek (ráfordítások) mértékéig (azaz nem a teljes várható összeget kell előírni).***
- ▶ Az aktív időbeli elhatárolásban kimutatott várható fejlesztési támogatás összegét a támogatás befolyásakor, vagy a támogatás megghiúsulásakor kell feloldani.

Bevételeként elszámolandó fejlesztési támogatások

- ▶ Minden fejlesztési támogatást, annak pénzügyi rendezésekor, ha az előbb leírtak figyelembevételével tőketartalékba jogszabályi rendelkezés alapján nem kerülhetnek ***egyéb bevételeként*** kell elszámolni (feltéve, hogy tárgyi eszköz, immateriális jószág beszerzésére adják)
- ▶ Tartós részesedés vásárlására kapott fejlesztési támogatást ***Részesedésekből származó bevételeként, árfolyamnyereségeként*** kell elszámolni

Bevételeként elszámolandó fejlesztési támogatások

- ▶ ha a támogatás a következő üzleti évben, de a ***mérlegkészítés időpontja előtt folyik be***, de a fejlesztésből megvalósuló eszközt előző év(ek)ben használatba vették (aktiválták) és így értékcsökkenési leírást számoltak már el, ***akkor sem lehet a támogatást megelőző üzleti évre elszámolni (kivéve, ha a törvény új szabályát alkalmazzák)***

Bevételeként elszámolandó fejlesztési támogatások

- A bevételként elszámolt támogatást ***időbelileg el kell határolni.***
- A támogatásonként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének ***költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni.*** Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a ***visszafizetendő támogatás előírásakor is.***

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

- ▶ 2022. január 1-jén üzembe helyeztek egy gyártósort, bruttó értéke 120 millió Ft, használati idő 10 év, maradványérték 20 millió Ft. A fejlesztési támogatás első részlete - 55 millió Ft - 2023. március 5-én folyik be, a második részlet 2024. január 3-án folyik be, ami 20 millió Ft.
- ▶ A használati idő alatt a fejlesztési támogatás elszámolása a következőképpen alakul:

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

100mFt écs-t kell 10 év alatt elszámolni, így:

2022. év

- ▶ A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása:

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

 K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek
terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

2023. év

- ▶ A befolyt fejlesztési támogatás elszámolása befolyáskor:

T 384. Elszámolási betétszámla 55 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 55 millió Ft

[Kapcsolódó tétel:

A befolyt fejlesztési támogatás időbeli elhatárolása

T 96. Egyéb bevételek 55 millió Ft

K 483. Halasztott bevételek 55 millió Ft]

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának elszámolása

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek
terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

A fejlesztési támogatás feloldása zárlat keretében

Az eszköz 2023. január 1-jei nettó értéke 110 millió Ft, így a támogatási arány 55 millió Ft: 110 millió Ft = 50%. Tárgyévben feloldandó támogatás összege: 10 millió Ft x 50% = 5 millió Ft.

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

T 483. Halasztott bevételek 5 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 5 millió Ft

2024. év

- A befolyt fejlesztési támogatás elszámolása befolyáskor

T 384. Elszámolási betétszámla 20 millió Ft

K 96. egyéb bevételek 20 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

A befolyt fejlesztési támogatás időbeli elhatárolása

T K 96. Egyéb bevételek 20 millió Ft

K 483. Halasztott bevételek 20 millió Ft

A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának
elszámolása

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek
terv szerinti értékcsökkenése 10 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

A fejlesztési támogatás feloldása zárlat keretében

- *A támogatási arányt újra kell számolni.*

Az eszköz 2024. január 1-jei nettó értéke 100 millió Ft, az előző évi támogatás nyitó értéke 50 millió Ft, így a támogatási arány: 70 millió Ft (50+20 millió Ft): 100 millió Ft = 70%. Tárgyévben feloldandó támogatás összege: 10 millió Ft x 70% = 7 millió Ft.

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

T 483. Halasztott bevételek 7 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 7 millió Ft

2025-2031. években

A tárgyi eszköz terv szerinti értékcsökkenési leírásának
elszámolása

T 571. Terv szerinti értékcsökkenési leírás 10 millió Ft

K 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv
szerinti écs-je 10 millió Ft

Példa fejlesztési támogatás időbeli elhatárolására

T 483. Halasztott bevételek 7 millió Ft

K 96. Egyéb bevételek 7 millió Ft

- ▶ Így 2031. év végén a 483. Halasztott bevételek számlán záró állományában megmarad a 20 millió Ft-os maradványértékre jutó 70%-os arányú támogatás, azaz 14 millió Ft. Ez akkor kerül kivezetésre, hogyha a maradványérték megjelenik költségként ráfordításként (pl. tovább használják az eszközt és folytatódik az értékcsökkenési leírása, vagy az eszközt értékesítik, stb.)

Támogatás visszafizetésének elszámolása

- felmerüléskor kell elszámolni
egyéb ráfordításként és kötelezettségként
- kapcsolódó tétel:
az elhatárolt támogatás összegének feloldása egyéb
bevételekbe
nincs önrevízió lezárt üzleti évek tekintetében

Költség-ráfordítás ellentételezésére kapott támogatások

Jogszály alapján járó támogatások

- Egyéb bevételeként kell elszámolni
- Megkapott (befolyt), illetve
- Az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig - a vonatkozó jogszályi előírásoknak megfelelően - igényelt (járó) támogatás, juttatás összege, *ha az biztosan jár, illetve, ha várhatóan a jogszályi előírásokat teljesítik*
- Költség még nem merült fel, akkor az egyéb bevételel el kell határolni

Költség-ráfordítás ellentételezésére kapott támogatások

Egyéb támogatások (pályázat keretében kapott támogatások)

- ▶ *ha a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni, elszámolható*
- ▶ Az aktív időbeli elhatárolást a kapott támogatás elszámolásakor, illetve a támogatás megghiúsulásakor kell megszüntetni (nincs önrevízió)
- részben felmerült költségekre a támogatási szerződés arányában kell a bevételt elszámolni

Költség-ráfordítás ellentételezésére kapott támogatások

Egyéb támogatások (pályázat keretében kapott támogatások)

- ▶ *ha a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni, elszámolható*
- ▶ Az aktív időbeli elhatárolást a kapott támogatás elszámolásakor, illetve a támogatás megghiúsulásakor kell megszüntetni (nincs önrevízió)
- részben felmerült költségekre a támogatási szerződés arányában kell a bevételt elszámolni

Céltartalék-képzés számvitele

Céltartalék képzésről általában

- ▶ *óvatossági elvéből következik*, hogy a tárgyévi eredmény meghatározása során a céltartalék képzésével kell *figyelembe venni*
- ▶ *az előrelátható kockázatokat és a feltételezhetően bekövetkező veszteséget* akkor is, ha ezek az információk az üzleti év mérlegfordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között váltak ismertté.
- ▶ *a képzési kötelezettség független az adott év eredményétől*, így a céltartalékot akkor is meg kell képezni, ha az adott üzleti év eredménye veszteséges.
- ▶ képzése egyéb ráfordításként kerül elszámolásra.

Céltartalék képzésről általában

- ▶ a céltartalékot a képzés jogcíme szerinti esemény bekövetkezésekor (a veszteség elszámolásakor, felmerülésekor), illetve a képzési jogcím megszűnésekor kell feloldani.
- ▶ így nyitás után jellemzően a céltartalék nem kerül automatikusan feloldásra. A céltartalék feloldása, megszüntetése az egyéb bevételek között kerül elszámolásra.
- ▶ a céltartalék képzésének és felhasználásának szabályait a számviteli törvény 41. §-a tartalmazza.

Várható kötelezettségekre képzett céltartalék

- ▶ az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni – a szükséges mértékben – azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget], amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

Várható kötelezettségekre képzett céltartalék

- ▶ a törvényi előírásból tehát következik, hogy a várható kötelezettségekre, így *a harmadik felekkel szembeni jövőbeni fizetési kötelezettségekre céltartalékot kell képezni.*
- ▶ *az üzleti tevékenységgel kapcsolatosan folyamatosan felmerülő költségekre azonban nem lehet céltartalékot képezni.*

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

- ▶ a céltartalék képzés azt szolgálja, hogy az adott üzleti évben elszámolt árbevételnek kell fedezetet biztosítania a következő években - az adott értékesítéshez kapcsolódó - várhatóan felmerülő javítási költségekre.
- ▶ a céltartalék képzés módszerét a számviteli politikában kell rögzíteni. Ilyen módszer lehet, hogy a megelőző évek tapasztalati számai alapján képzik a céltartalékot. Így például a megelőző 3-5 év javítási átlagszámai alapján határozzák meg a szükséges céltartalékot.
- ▶ ***a céltartalék képzése azonban semmilyen összefüggésben nincs az üzleti életben gyakran alkalmazott „garanciális visszatartás” intézményével.***

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

- ▶ *a garanciális visszatartás csak pénzügyi „visszatartást” jelent, de nem a céltartalék képzés alapja.*
- ▶ így például, ha egy építőipari cég 2022. októberben 10 millió Ft értékű munkát elvégzett, akkor a 10 millió Ft-ot ki kell számlázni (az áfa felszámításával) és, ha 5%-os garanciális visszatartásban állapodtak meg a vevővel 2 évre, ez csak azt jelenti, hogy a kiszámlázott összeg 5%-a 2 évig nem kerül pénzügyi rendezésre (vevő-szállító folyószámlán fog szerepelni).

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

- ▶ viszont erre az értékesítési ügyletre automatikusan nem kell 5%-os céltartalékot képezni.
- ▶ ha például az építőipari vállalkozás – számviteli politikában meghatározott – megelőző 5 évi felmerült, utólagos garanciális javítási költségei az árbevétel 10%-át kiteszik, akkor erre az ügyletre 10%-os céltartalékot kell képezni.
- ▶ a céltartalékot a javítási költségek felmerülésekor, de legkésőbb a garanciális időszak lejártakor kell feloldani.
- ▶ ebből az is következik, hogy ***a céltartalékot az ügyletekre külön-külön kell megképezni, nyilvántartani, illetve feloldani!!!***

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

Az előbbi példa számviteli elszámolása:

▶ *2022. évben*

Értékesítés elszámolása

T 311. Vevőkövetelések 12.700 eFt

 K 91. Értékesítés nettó árbevétele 10.000 eFt

 K 467. Fizetendő általános forgalmi adó 2.700 eFt

▶ Céltartalék képzése (tapasztalati adatok alapján 10%)

T 86. Egyéb ráfordítások 1.000 eFt

 K 421. Céltartalék a várható kötelezettségekre

1.000 eFt

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

▶ 2023. évben

- ▶ Felmerült garanciális javítási költség elszámolása, számla alapján 300 eFt***

T 52. Igénybe vett szolgáltatások költségei 300 eFt

 K 454. Szállítók 300 eFt

- ▶ Céltartalék feloldása a felmerült költségekre***

T 421. Céltartalék a várható kötelezettségekre 300 eFt

 K 96. Egyéb bevételek 300 eFt

Garanciális kötelezettségre történő céltartalék képzés

- ▶ Mivel 2024. októberben a két éves garanciális időszak lejár, ezért a 2022-ben felmerült költségektől függetlenül a céltartalék fennmaradt állományát fel kell oldani (képzési jogcím megszűnt).

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ A végkielégítésre akkor kell céltartalékot képezni, amikor következő év(ek)re a dolgozói elbocsátásokra, leépítésekre vonatkozó konkrét döntés megszületett (figyelembe véve a mérlegkészítés időpontját). Ez a céltartalék ***a jövőbeni várható kötelezettségekre vonatkozik.***
- ▶ Céltartalék képzése – a számviteli elszámolásból adódóan – ***azonban már elbocsátott dolgozók végkielégítésére is történhet.***

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ A végkielégítés számviteli elszámolásánál figyelembe kell venni, hogy ***a végkielégítés költségként a munkaviszony megszűnésekor számolható el.***
- ▶ Így, ha a dolgozónak 2022. december 1-jével felmondanak 2 hónap felmondási idővel, akkor ennek a dolgozónak a munkaviszonya 2023. január 31-én szűnik meg. A Munka Törvénykönyve előírása szerint a dolgozónak az utolsó munkába töltött napon ki kell fizetni bérét és egyéb járandóságait.

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ Így, ha 2022. december számfejtették a 2 havi munkabért és a végkielégítést, akkor ezek költségként 2022. decemberében megjelennek. Mivel a munkaviszony 2023. január hóban is fennáll, ezért a 2023. januári bér 2023-es üzleti évet terheli, és 2023. január 31-én számolható el a végkielégítés is költségként.
- ▶ Ezért ezeket a költségeket 2023-ra időbelileg el kell határolni.

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ A dolgozó elbocsátása 2022-ben történt, ezért 2022-re a végkielégítés összegében kötelező céltartalékot képezni ***(a 2023. januári munkabér folyamatos működési költségnek minősül, ezért arra céltartalék nem képezhető).***
- ▶ A céltartalék 2023-ban történő feloldása fogja a 2023-ban elszámolt végkielégítést ellentételezni.

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék (példa)

- ▶ A dolgozó 2022. december 1-jével felmondott, 2 hónap felmondási idővel. A dolgozó havi bére 400 eFt, végkielégítésként 3 havi bérnek megfelelő összeg illeti meg, azaz 1.200 eFt. A járandóságát a dolgozó 2022. decemberben, az utolsó munkába töltött napon megkapta.
- ▶ Számvitel elszámolás: (az elszámolás során a járandósághoz kapcsolódó egyéb fizetési kötelezettségekkel nem foglalkozunk)
- ▶ **2022-ben**
- ▶ A 2 havi munkabér és végkielégítés elszámolása

T 541. Bérköltés	800 eFt
T 55. Személyi jellegű egyéb kifizetések	1.200 eFt
K 471. Jövedelem elszámolás számla	2.000 eFt

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék (példa)

- ▶ 2023. január havi munkabér és a végkielégítés összegének időbeli elhatárolása

T 391. Aktív időbeli elhatárolások 1.600 eFt

 K 541. Bérköltség 400 eFt

 K 55. Személyi jellegű egyéb kifizetések 1.200 eFt

- ▶ A végkielégítés összegére a céltartalék képzése

T 86. Egyéb ráfordítások 1.200 eFt

 K 421. Céltartalék a várható kötelezettségekre
1.200 eFt

Végkielégítés miatti fizetési kötelezettségre képzett céltartalék (példa)

▶ 2023. évben

▶ Az időbeli elhatárolás feloldása

T 541. Bérkötség	400 eFt
T 55. Személyi jellegű egyéb kifizetések	1.200 eFt
K 391. Aktív időbeli elhatárolások	1.600 eFt

▶ Céltartalék feloldása a felmerült költségekre

T 421. Céltartalék a várható kötelezettségekre	1.200 eFt
K 96. Egyéb bevételek	1.200 eFt

Függő kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ A számviteli törvény 3. §-a (8) bekezdés 14. pont: függő kötelezettség az olyan – általában – harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó függő kötelezettségek közé tartoznak különösen: a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel,

Függő kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ ***a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek.*** Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgáló) vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek.
- ▶ A peres eljárásokra képzett céltartaléknál a céltartalék folyamatos aktualizálása („karbantartása”) válhat szükségessé, mert a céltartaléknak az értékváltozásokat is követnie kell.

Függő kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ Így például, ha egy elbocsátott dolgozó perli a vállalkozást az elmaradt bérek és annak késedelmi kamatai tekintetében, akkor az idő múlásával az értékváltozást évről évre a céltartalék képzésénél figyelembe kell venni.

Biztos (jövőbeni) kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ A számviteli törvény 3. §-a (8) bekezdés 15. pontja: biztos (jövőbeni) kötelezettség az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegként nem szerepeltethető.
- ▶ A biztos (jövőbeni) kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó biztos (jövőbeni) kötelezettségek.

Biztos (jövőbeni) kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ Ide tartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek. Nem tartoznak ide az üzleti tevékenységgel kapcsolatos, folyamatosan felmerülő költségek.

Hátrányos szerződésekre való céltartalék képzés

- ▶ A ténylegesen már megkötött, hátrányos szerződésekből származó jövőbeni veszteségekre is *képezni kell* céltartalékot
 - = olyan szerződésekre, amiből biztos, hogy a veszteség bekövetkezik
 - = a céltartalék képzés a szerződés elszámolási egységére is vonatkozik.

Hátrányos szerződésekre való céltartalék képzés

- ▶ ha a szerződés elszámolási egységének összes szerződéses költsége várhatóan meghaladja a szerződés elszámolási egységének teljes szerződéses árbevételét, akkor a különbözet összegében fennálló várható veszteséget (vagy a szerződés felmondásának, nem-telejesítésének költségét, ha ez kisebb, mint a szerződés teljesítéséből várható veszteség) ***azonnal el kell számolni az eredményben.***
- ▶ a várható veszteség azon részét kell céltartalékként kimutatni, amely a mérlegfordulónapot követő

Hátrányos szerződésekre való céltartalék képzés

teljesítéseken fog várhatóan felmerülni (mivel a mérlegfordulónapi teljesítési foknak megfelelő arányos várható veszteség a szerződés elszámolási egységére már elszámolásra kerül az eredményben a teljesítési foknak megfelelő árbevétel és az ezt meghaladó, kapcsolódó költségek, ráfordítások különbözeteként).

- ▶ a várható veszteség azon részét kell céltartalékként kimutatni, amely a mérlegfordulónapot követő teljesítéseken fog várhatóan felmerülni

Példa céltartalék képzésére

- ▶ Egy társaság a 2022. üzleti év elején 5 éves beszállítói szerződést kötött alkatrész szállítására, előre rögzített évi 100 000 darab mennyiségben és 18 ezer forint egységáron. A szerződés nem teljesítése esetén a hátralévő teljesítés értékének 10 %-a kötbéreként érvényesíthető.
- ▶ A 2022. üzleti évben (év közben) azonban az alkatrészek előállításának költsége igen jelentősen megnövekedett az alapanyagok világpiaci árának növekedése miatt.

Példa céltartalék képzésére

- ▶ Ennek eredményeként a szerződés teljesítése 2022-ben még várhatóan kisebb nyereséget eredményez, de a hátralévő 4 évben – az alapanyagok áremelkedésének tartós tendenciája miatt – alkatrészenként 1 ezer forint veszteség várható. Kell-e ilyen esetben céltartalékot képezni a várható veszteségre?
- ▶ **Megoldás:** a kérdéses beszállítói szerződés hátrányos szerződésnek minősül, a szerződés szerinti teljesítés várható vesztesége, 2023-2026. években 400 millió forint (4 x 100 000 db x 1eFt/db).

Példa céltartalék képzésére

- ▶ A szerződés nem teljesítése esetén fizetendő kötbér 720 millió forint ($4 \times 100\,000 \text{ db} \times 18 \text{ eFt/db} \times 0,1$).
- ▶ A szerződésből várhatóan bekövetkező veszteség (a két összeg közül a kisebbik) 400 millió forint.
- ▶ Így a 2022. üzleti évi beszámolóban, ha az alapanyagok beszerzési árára vonatkozó várakozások nem változnak, e tekintetben 400 millió forint céltartalékot kell képezni.

Környezetvédelmi kötelezettségre képzett céltartalék

- ▶ ***harmadik személyekkel szemben fennálló kötelezettségre kell a céltartalékot megképezni,***
- ▶ ***nem tévesztendő össze a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre,*** mely jellemzően a vállalkozás által elvégzendő munkákat jelenti.
- ▶ ilyen harmadik személlyel szembeni kötelezettség lehet a környezetvédelmi károkozás miatt fizetendő kártérítés.

Várható költségekre képzett céltartalék

- ▶ céltartalék *képezhető* az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (*különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre*), amelyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.
- ▶ Fontos hangsúlyozni, hogy *a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető céltartalék.*

Várható költségekre képzett céltartalék

- ▶ A várható költségekre való céltartalék képzés *lehetőség, a vállalkozás dönti el, hogy ilyen jogcímen képez-e vagy sem céltartalékot* (a döntést számviteli politikában kell rögzíteni).
- ▶ Ilyenek lehetnek pl. a bányá bezáráshoz kapcsolódó jövőbeni rekultivációs költségek. Ezekre a tevékenység befejezéséhez felmerülő költségekre a folyamatosan végzett tevékenység árbevételének kell fedezetet adni. Ezért ezt a céltartalékot a végzett tevékenység időszaka alatt kell folyamatosan megképezni (ami akár 30-40 év is lehet). Ennél a céltartaléknál is szükségessé válhat az értékváltozások követése (pl. infláció hatása).

Várható költségekre képzett céltartalék

- ▶ Ha a vállalkozásnál *ciklikusan jelennek meg nagyjavítási költségek, akkor ezekre is célszerű lehet céltartalékot képezni, mert a vállalkozás üzleti éveinek eredményét a céltartalék képzése egyenletesen terheli*, így a nagyjavítási költség felmerülésekor nem fogja adott üzleti év eredményét lökésszerűen csökkenteni.
- ▶ Ha pl. egy nagy értékű gyártósoron 10 évente nagyjavítást kell végrehajtani, akkor erre a fenntartási költségre 10 év alatt célszerű arányosan – évente a kalkulált költség 1/10-ét – céltartalékként megképezni. Ennél a céltartaléknál is szükségessé válhat az értékváltozások követése.

Várható költségekre képzett céltartalék

- ▶ *Átszervezési költségek fedezetére előzetesen is képezhető céltartalék.*
- ▶ Az átszervezési költségek aktiválására azonban a számviteli törvény lehetőséget ad, így ha a vállalkozás az aktiválás mellett dönt, akkor felmerüléskor nem fogja egy összegben terhelni az eredményt.

Köszönöm a megtisztelő
figyelmüket !